

สานพลัง ร่วมสร้างสังคม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๙ และมาตรา ๒๐๐ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการ ๑๐ คน ซึ่งวุฒิสภาเป็นผู้คัดเลือกตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกนำเสนอ มีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ
๒. ตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงาน ที่กระทำ หรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณี ที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป
๓. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๔. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน
๕. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน
๖. จัดทำรายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ เสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน
๗. ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา
๘. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าไปเป็นภาคีสถิติสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๙. แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
๑๐. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

Call No. : ๕๔5๗1-2.T5๖41๒549๐.1

Accession No. : #1170

Dated : ๒ ธี. ๒๕๕๖

Price : ๕๐.-

๓

วश्यकนี้ สิ่งที่ยากเป็น

เป็นสถาบันที่สร้างสรรค์วัฒนธรรมและวิถีชีวิตสิทธิมนุษยชนใน
สังคมไทย

พันธกิจ สิ่งที่ต้องทำ

- * สร้างสรรค์วัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนให้เป็นวิถีชีวิตในสังคมไทย
- * ร่วมพัฒนาสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

ปรัชญา สิ่งที่เชื่อ

- * คุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์
- * ความเป็นธรรมในสังคม

ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- ❖ พัฒนาองค์กร ระบบงาน และบุคลากร
- ❖ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ การวิจัย
- ❖ ผลักดันการพัฒนานโยบายและการปรับปรุงกฎหมาย
- ❖ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์การด้านสิทธิมนุษยชน
ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- ❖ พัฒนากลไกการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน

- ❖ สร้างมาตรฐานเพื่อพัฒนาศักยภาพประชาชนในการปกป้อง คุ้มครอง และใช้สิทธิของตนได้อย่างถูกต้อง
- ❖ ปฏิบัติการเชิงรุกในการปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ❖ พัฒนาระบบการเรียนรู้ร่วมกันด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้าง วัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน

กำหนดการเวทีสิทธิมนุษยชน

เพื่อการปฏิรูปการเมือง

และ

พิธีมอบรางวัลบุคคลและองค์กรผู้มีผลงาน

ด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น

เนื่องในโอกาส

วันสิทธิมนุษยชนสากล ๒๕๔๙

วันที่ ๘-๙ ธันวาคม ๒๕๔๙

ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กำหนดการจัดเวทีสิทธิมนุษยชน เพื่อการปฏิรูปการเมือง เนื่องในโอกาสวันสิทธิมนุษยชนสากล ๒๕๕๙ วันที่ ๘ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ

วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน ณ ห้องภาณุรังษี

๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น. กล่าวเปิดการสัมมนา

โดย ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ตลาดนัดสิทธิมนุษยชนเพื่อการแลกเปลี่ยนและเติมเต็ม
๑๗ ประเด็น สภาพการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชน
จากประสบการณ์*

- การสะท้อน ๕ ปัญหาหลักของแต่ละประเด็น
- ข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาทั้ง ๕ ข้อผ่านการปฏิรูป
การเมือง และการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

* แบ่งตามประเด็นเนื้อหาเป็น ๑๗ กลุ่ม คือ (๑) สิทธิกระบวนการยุติธรรม (๒) สิทธิแรงงานเอกชน (๓) สิทธิแรงงานภาครัฐ (๔) สิทธิประชาธิปไตย (๕) สิทธิผู้ติดเชื้อ (๖) สิทธิชนเผ่า ชชาติพันธุ์ และคนไร้รัฐ (๗) สิทธิผู้พิการ (๘) สิทธิคนจนเมือง (๙) สิทธิผู้หญิง (๑๐) สิทธิเกษตรกร (๑๑) สิทธิผู้บริโภค (๑๒) สิทธิเด็ก (๑๓) สิทธิร่วมตัดสินใจการค้าระหว่างประเทศ (๑๔) สิทธิชุมชนและสิทธิการจัดการทรัพยากร (๑๕) สิทธิสื่อมวลชน และสิทธิในการสื่อสาร (๑๖) สิทธิประมงพื้นบ้าน และ (๑๗) สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑๒.๐๐ - ๑๒.๓๐ น. การอภิปรายทั่วไป

๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. การประชุมกลุ่มย่อย หัวข้อ “ปฏิรูปการเมืองและสังคมอย่างไรจึงจะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน”

- การวิพากษ์มาตรการหรือกลไกส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ในสังคมไทย
- ข้อเสนอแนะและทางเลือกใหม่ที่พึงประสงค์

๑๖.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อยและอภิปรายทั่วไป

วันเสาร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน ณ ห้องกรุงธน

๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. ความเป็นมาของการมอบรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙
โดย นายวสันต์ พานิช

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พิธีมอบรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น และการกล่าวแสดงความยินดี
โดย ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ทิศทางการปฏิรูปการเมือง”
โดย ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก

๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. นำเสนอข้อสรุปที่ได้จากประชุมกลุ่มย่อย หัวข้อ “ปฏิรูป
การเมืองและสังคมอย่างไรจึงจะส่งเสริมและ
คุ้มครองสิทธิมนุษยชน”
โดย ผู้แทนคณะทำงานสังเคราะห์ผลการประชุม

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. การอภิปรายทั่วไปหัวข้อ “การมีส่วนร่วมของ
ภาคประชาชนต่อการปฏิรูปการเมืองและสังคมไทย” :

- ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการร่วม
- ข้อเสนอการปฏิรูปจากภาคประชาชน

โดย ผู้แทนจาก ๘ เครือข่าย

- o สมัชชาประชาชนเพื่อปฏิรูปการเมือง
- o ขบวนการประชาธิปไตยประชาชน
- o สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
- o เครือข่ายสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- o สมัชชาคนจน
- o เครือข่ายองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน
- o ขบวนการผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง
(WeMove)
- o คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย

ดำเนินรายการโดย นางสุณี ไชยรส

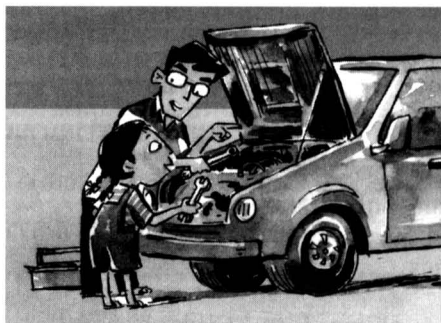
กรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ

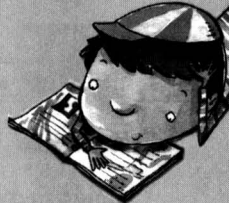

๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. แถลงข่าว “การทำงานของภาคีสหิทธิมนุษยชนต่อ
การมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองและสังคมไทย”

๑๖.๓๐ น. ปิดการสัมมนา

คำนำ

ปัจจุบัน สิทธิมนุษยชนกลายเป็นกระแสความคิดและการเมืองสำคัญอย่างหนึ่งในระดับโลก สหประชาชาติได้รับรองกติกาและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหลายฉบับ มีการตั้งองค์การสิทธิมนุษยชนระดับนานาชาติภูมิภาคในระดับประเทศ รัฐและสังคมประเทศต่างๆ ได้นำสิทธิมนุษยชนมาเป็นหลักการของรัฐธรรมนูญและหลักการทางการเมือง มีการออกกฎหมาย การตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ เกิดกลุ่มและองค์การสิทธิมนุษยชน ในภาครัฐ ภาคเอกชนมากมาย เพื่อส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้วยเห็นและเชื่อมั่นว่าสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคนติดตัวมาตั้งแต่เกิดและจนตาย มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีเสรีภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข และเจริญก้าวหน้า สิทธิมนุษยชนยังเป็นรากฐานความสงบสุข ในสังคมระบอบประชาธิปไตยและสันติภาพของโลก

แต่ทว่า จากบทเรียนทางประวัติศาสตร์และสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันรัฐและสังคมประเทศต่างๆ จำนวนไม่น้อยยังไม่ยอมรับและเคารพสิทธิมนุษยชนเท่าที่ควร ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนพลเมืองอย่างกว้างขวาง ทำให้การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของบุคคล กลุ่ม และองค์การต่างๆ ประสบปัญหาอุปสรรคจากหนามนาาประการ ประชาชนซึ่งมีสิทธิมนุษยชนมาตั้งแต่เกิดยังต้องเรียกร้อง และต่อสู้เพื่อสิทธิดังกล่าวโดยมีบุคคล กลุ่ม และองค์การ พวกเขาเหล่านั้นเป็นนักสิทธิมนุษยชนซึ่งทุ่มเทร่างกายแรงใจ

เพื่อเรียกร้องและปกป้องสิทธิของประชาชน สิทธิของชุมชนและของตน
อย่างทรหดอดทน จำนวนไม่น้อยประสบความสำเร็จและมีผลงาน
ในการส่งเสริม ปกป้องและยกระดับสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจนที่น่าเศร้าเสียใจ
หลายคนถูกข่มขู่ คุกคาม ถูกจับกุมคุมขัง กระทั่งถูกสังหาร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เล็งเห็นความสำคัญของ
บุคคล/องค์กร ดังกล่าว จึงจัดให้มีโครงการคัดเลือกและประกาศเกียรติคุณ
ผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น เพื่อยกย่องเชิดชูและประกาศเกียรติคุณ
บุคคล/องค์กรผู้มีผลงานดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชน ให้สังคมได้รับรู้ รวมทั้ง
เป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ที่อุทิศตนเอง เพื่อส่งเสริมปกป้องคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน และเผยแพร่ รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดการละเมิด
สิทธิมนุษยชนในสังคมให้ลดน้อยลง โดยประกาศให้มีการเสนอชื่อบุคคล/
องค์กร ที่มีผลงานดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชนเข้ารับการคัดเลือก ผลการคัดเลือก
ของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผู้สมควรได้รับ
การประกาศเป็นบุคคล/องค์กรที่มีผลงานดีเด่นพร้อมให้มีพิธีมอบรางวัล
ในงานวันสิทธิมนุษยชนสากลดังนี้

ผู้ที่มีผลงานดีเด่นชาย คือ นายบรรจง นะแส ผู้ที่มีผลงาน
ด้านการส่งเสริมและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ ประมงพื้นบ้านภาคใต้
การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งและพิทักษ์สิทธิของชุมชนชาวประมง

ผู้ที่มีผลงานดีเด่นหญิง คือ นางสาวสารี อ๋องสมหวัง ผู้ที่มี
ผลงานด้านการรณรงค์คุ้มครองปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค

องค์กรภาคเอกชนดีเด่น คือ มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง
(EMPOWER FOUNDATION) เป็นองค์กรที่ส่งเสริมโอกาสความ
เสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ที่มีอาชีพบริการ

องค์กรภาคราชการดีเด่น ยังไม่มีหน่วยงานใดเหมาะสมได้รับรางวัล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอขอบคุณคณะกรรมการ
พิจารณาคัดเลือก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ทำงานนี้สำเร็จ หวังว่า
เอกสารฉบับนี้จะเป็นแบบอย่าง การดำเนินงานและการดำเนินชีวิต
อย่างเป็นประโยชน์ต่อสังคมและกระตุ้นให้ทุกคน/กลุ่ม ร่วมกันปกป้อง
คุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๑
กำหนดการจัดเวทีสิทธิมนุษยชนเพื่อการปฏิรูปการเมือง	๕
เนื่องในโอกาสวันสิทธิมนุษยชนสากล	
คำนำ	๑๑
สารบัญ	๑๕
๑๐ ธันวาคม วันสิทธิมนุษยชนสากล	๑๗
การคัดเลือกและประกาศเกียรติคุณ	๒๒
บุคคล/องค์กรที่มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น	
▲ บรรจง นะแส	๒๕
▲ สารี อ่องสมหวัง	๓๗
▲ มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง	๔๙
ปฏินญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน	๖๓
กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๗	๖๗
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก	๗๔
ผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๙	

๑๐ ธันวาคม วันสิทธิมนุษยชนสากล

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ (ค.ศ. ๑๙๔๘) สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้มีมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) และ มีมติประกาศให้วันที่ ๑๐ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสิทธิมนุษยชน (Human Rights Day) และนับตั้งแต่นั้นมา โครงสร้างทั้งมวลของกลไกและเครื่องมือด้านสิทธิมนุษยชน ก็ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อประกันการมีสิทธิขั้นพื้นฐานและป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น ในวันสิทธิมนุษยชน ทั่วโลกจึงร่วมเฉลิมฉลองภายใต้แนวคิดหลักว่า “มนุษย์เกิดขึ้นมามีอิสระ มีเสรีภาพ และเท่าเทียมกัน ทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิ”

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) คือ อะไร

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง ในปี ๒๔๘๔ (ค.ศ. ๑๙๔๖) ประเทศต่างๆ ได้ตระหนักว่า การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดสันติภาพและความเจริญก้าวหน้าขึ้นในโลก ดังนั้น จึงได้

ร่วมมือกันจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น เพื่อเป็นองค์การโลกที่จะคุ้มครองมนุษยชาติให้ได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ (ค.ศ. ๑๙๔๖) ขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่จัดตั้งขึ้นพิจารณา

ร่างปฏิญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เรียกว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งต่อมาที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้ให้การรับรองเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ดังกล่ามาแล้ว

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยวรรคอารัมภบทและบทบัญญัติ ๓๐ มาตรา ที่กำหนดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่พึงได้รับ ไม่ว่าชายหรือหญิง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เช่น สิทธิในการมีชีวิตอยู่ เสรีภาพและความมั่นคงปลอดภัยของบุคคล สิทธิที่จะได้รับมาตรฐานในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ สิทธิเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็น สิทธิในการศึกษา สิทธิในเสรีภาพจากการถูกทรมานและการกระทำที่ย่ำยศักดิ์ศรี

วัตถุประสงค์การจัดทำปฏิญญา เพื่อกำหนดหลักการและมาตรฐานความเข้าใจร่วมกันในบทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนปฏิญญาสากลได้พัฒนาความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อยกร่างปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนแรก เป็นปฏิญญาเพื่อกำหนดหลักการหรือมาตรฐานทั่วไปด้านสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่สอง เป็นตราสารทางกฎหมายที่สร้างพันธกรณีแก่รัฐที่เป็นภาคีที่จะคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามที่ระบุและจำกัดสิทธิที่จะกระทำได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ (ค.ศ. ๑๙๖๖) สหประชาชาติได้รับรองเอกสารในส่วนที่สอง ซึ่งแยกออกเป็น ๒ ฉบับ ได้แก่

๑) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights)

มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการที่รัฐภาคีจะต้องประกันให้มีกระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสมและปกครองโดยหลักนิติธรรมต่อบุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เช่น สิทธิในการกำหนดเจตจำนง สิทธิในการมีชีวิตอยู่ เสรีภาพและความมั่นคง เสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน เสรีภาพในการเลือกที่พำนักอาศัย การเดินทางออกนอกประเทศ สิทธิในความคิด มโนธรรม และศาสนา สิทธิในการรวมตัวและสมาคม เสรีภาพจากการทรมาน และการกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย และร้ายแรงที่สุด เสรีภาพจากการเป็นทาส แรงงานบังคับ การจับกุมหรือกักขังตามอำเภอใจ สิทธิในการได้รับการไต่สวนอย่างเป็นธรรมและโดยทันที และสิทธิในความเป็นส่วนตัว

๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ
วัฒนธรรม (International Covenant on Economic,
Social and Cultural Rights)

มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการที่รัฐจะต้องไม่ละเมิดสิทธิขั้นต่ำที่ระบุไว้ในกติกาและส่งเสริมสิทธิดังกล่าวอย่างเป็นไปเท่าที่ทรัพยากรของประเทศมีอยู่ ได้แก่ สิทธิเกี่ยวกับการทำงานในสภาพที่ดีและเป็นธรรม การคุ้มครองด้านสังคม เช่น การมีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่พอเพียง รวมถึง เสื้อผ้า อาหารที่พอกำชัย การประกันมาตรฐานด้านสุขภาพกายและจิตใจ สิทธิในการศึกษาและสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากเสรีภาพทางวัฒนธรรมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

นอกจากนี้ยังมีกติกาและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอีกหลายฉบับ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ

ต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ
ในทุกรูปแบบ

สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ใช้กัน
มาในอดีต ได้กล่าวถึงสิทธิมนุษยชนไว้เป็นบางส่วน โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้เน้นเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้ค่อนข้าง
จะสมบูรณ์ เช่น “มาตราที่ ๔ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง” ซึ่งสอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วย
สิทธิมนุษยชน ข้อ ๑ ที่กล่าวไว้ว่า “มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและ
เท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและสิทธิทุกคนได้รับการประสิทธิประสาทเหตุและ
มโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันฉันท์พี่น้อง” นับได้ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์”
พึงได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นครั้งแรก ดังนั้น
การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพย่อมขัดต่อรัฐธรรมนูญและ
ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

การคัดเลือกและประกาศ เกียรติคุณบุคคลและองค์กร ที่มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น ปี ๒๕๔๙

ประเทศไทยรับรองสิทธิมนุษยชน
ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
โดยตราไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายหลายฉบับ
แต่ในทางปฏิบัติ การทำงานเพื่อสิทธิมนุษยชน
เช่น การปกป้องสิทธิชุมชน เพื่อรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปกป้อง
สิทธิในกระบวนการ ยุติธรรม การปกป้องสิทธิ
ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการชุมนุม
โดยสงบ การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น
กลับก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อผู้ที่ทำหน้าที่
ปกป้องสิทธิมนุษยชน นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน
จำนวนมากยังต้องเผชิญกับการถูกคุกคาม ข่มขู่
ทำร้าย บางรายถึงกับเสียชีวิตหรือสูญหายไป
แต่นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ก็ไม่เคยท้อถอย

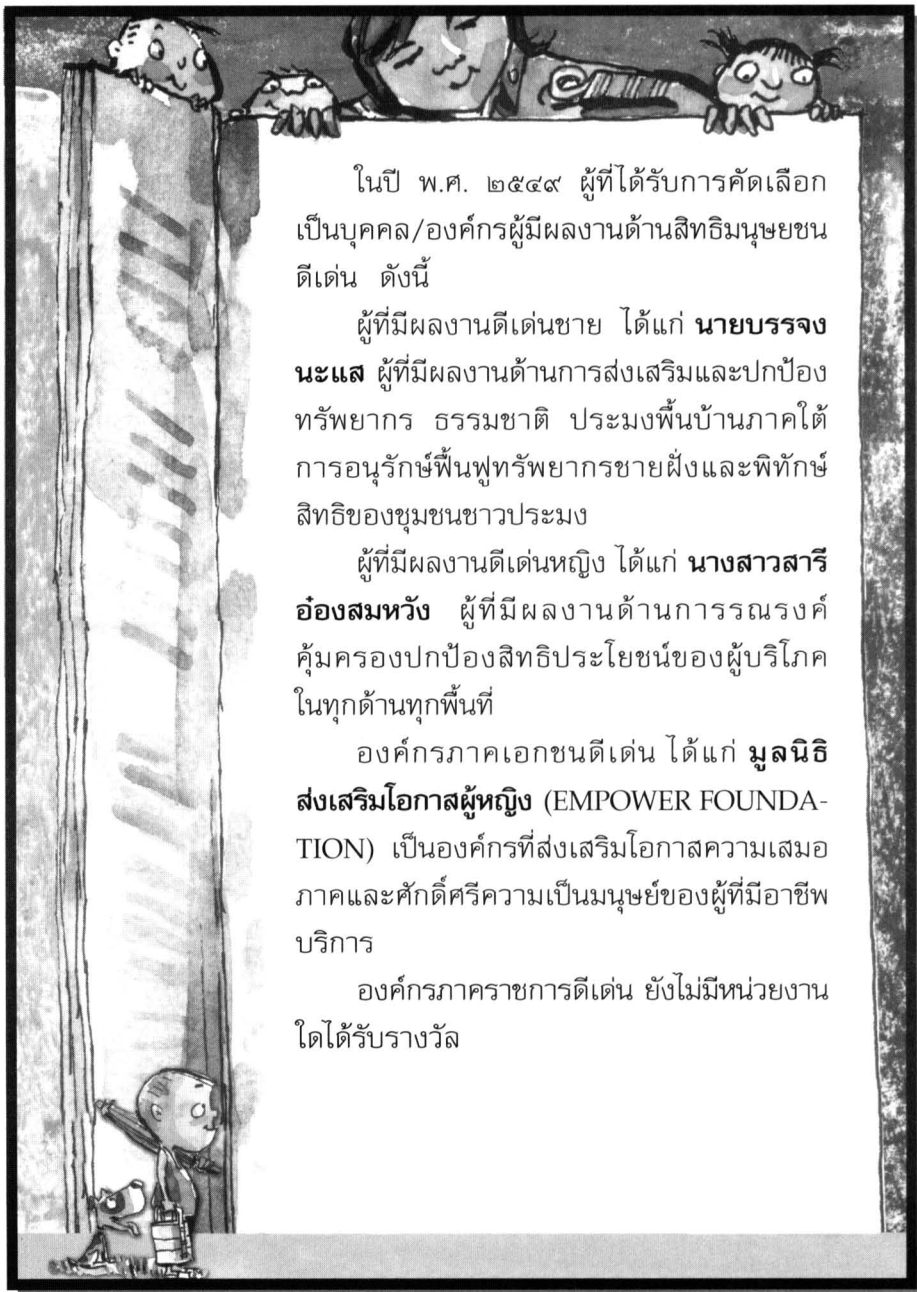

แม้แต่ตนเองและครอบครัว จะต้องตกอยู่ในภาวะลำบากในการทำหน้าที่พิทักษ์และปกป้องสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีหน้าที่หลักสำคัญ คือ การส่งเสริมการเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน และตรวจสอบการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเห็นสมควรยกย่อง เชิดชู และประกาศเกียรติคุณผู้ที่อุทิศตนเพื่อแผ่นดินเหล่านี้ ให้เป็นเยี่ยงอย่างที่ดีในสังคมสืบไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
เป็นบุคคล/องค์กรผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชน
ดีเด่น ดังนี้

ผู้ที่มีผลงานดีเด่นชาย ได้แก่ **นายบรรจง
นะแสง** ผู้ที่มีผลงานด้านการส่งเสริมและปกป้อง
ทรัพยากร ธรรมชาติ ประมงพื้นบ้านภาคใต้
การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งและพิทักษ์
สิทธิของชุมชนชาวประมง

ผู้ที่มีผลงานดีเด่นหญิง ได้แก่ **นางสาวสารี
อ่องสมหวัง** ผู้ที่มีผลงานด้านการรณรงค์
คุ้มครองปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค
ในทุกด้านทุกพื้นที่

องค์กรภาคเอกชนดีเด่น ได้แก่ **มูลนิธิ
ส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (EMPOWER FOUNDA-
TION)** เป็นองค์กรที่ส่งเสริมโอกาสความเสมอ
ภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ที่มีอาชีพ
บริการ

องค์กรภาคราชการดีเด่น ยังไม่มีหน่วยงาน
ใดได้รับรางวัล

คุณบรรจง นະแสง

“การแก้ปัญหาปัจจุบันต้องเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเรืงนฐ์ และยิ่งให้ชาวบ้านเรืงนฐ์มากเท่าไรร์ ศักยภาพก็จะออกมามากเท่านั้น และเราก็จะตัดสินใจได้ว่าจะอยู่อย่างไรร ทำมานานกึนอย่างไรร นรีจะ ใช้ชีวิตร่วมกันึนในสังคมได้้อย่างไรร สิทธิของเราก็ควรจะได้ ควรจะมึ ได้อยะไรร”

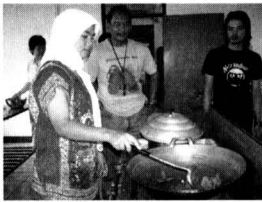

ผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่นชาย

นายบรรจง นะแสง อายุ ๔๙ ปี

ผู้มีเจตจำนงมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อคนจนในกลุ่มประมงพื้นบ้าน เขาเป็นคนสงขลาโดยกำเนิด รักชีวิต สงบสุข ในชนบท รักงานการเกษตร และสนใจไฝ่ธรรมะ เขาพอใจกับการได้ใกล้ชิดกับผืนแผ่นดินที่ปู่ย่าตายาย เคยใช้กันมา ท่ามกลางเครือญาติและเพื่อนบ้าน เดียวมีงานบุญบ้านนั้น เดียวงานบุญ บ้านนี้ บ้านไหนมีงานก็ขอแรงกัน ช่วยเหลือกัน เป็นชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เขาเป็นนักพัฒนาที่มีความมุ่งมั่นให้เพื่อนพ้องได้พัฒนาตนเองจนสามารถคิดเองได้ แก้ปัญหาด้วยตัวเอง หรือกลุ่มของเขาเอง โดยรู้จักหาข้อมูลมาประกอบการคิด จนสามารถกำหนดชะตาชีวิตด้วยตนเอง/กลุ่มได้

แรงบันดาลใจ

บรรจง สนใจการร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนตั้งแต่เรียนหนังสือ เขาเล่าว่า “มันเริ่มต้นสมัยเรียน ผมเริ่มสนใจกิจกรรมก่อน พอสนใจกิจกรรมก็เริ่มสนใจนอกห้องเรียนมากขึ้น ซึ่งตั้งแต่มัธยมต้นก็มีเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ๑๖ และมัธยมปลายก็มีเหตุการณ์ ๖ ตุลา ๑๙ ซึ่งบ่มเพาะ

ความสนใจการเมืองให้กับผมและสิ่งที่ผมได้เรียนที่สำคัญที่สุดกับชีวิตคือ เหตุการณ์นี้เอง มันเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ลายความชอบธรรมในสังคมยิ่งใหญ่ มาก ในประวัติศาสตร์ไทย มีไม่กี่ครั้งสำหรับเหตุการณ์สำคัญๆ เช่นนี้

มันทำให้เราเรียนรู้ข้อเท็จจริงของสังคม ว่าอย่างน้อยมันเป็นไปได้ สำหรับการเปลี่ยนแปลง ถ้าเกิดความไม่ยุติธรรมในสังคม ดังนั้น สิ่งที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตอาจเกิดขึ้นได้อีก นั่นคือการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ยังมีนั้น หากมองความคิดชาวบ้าน เขาจะคิดว่าหากต้องมาเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะ รัฐนั้นอยู่นอกเหนือความคิดของชาวบ้านมาก ส่วนหนึ่งเพราะชาวบ้าน เขาต้องทำมาหากิน

อีกด้านหนึ่งของชีวิตผมคือ เมื่อมาเรียนก็ไม่ต้องทำนา การเรียน หนังสือ ทำให้ซึมซับอะไรมากมายจากการอ่าน ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่กำลัง เกิดขึ้นในสังคมโลกและการเรียนรู้นี้ ส่วนหนึ่งทำให้คุณได้ค้นหาตัวเอง แล้วก็หาทางเดินต่อไปว่า จะเดินไปอย่างไรในชีวิตก่อนตาย หรือให้ลึกมาก กว่านั้น ก็อาจจะเป็นเรื่องศาสนา เรื่องปรัชญา ที่ทำให้เราหาความหมาย ของชีวิต ว่าตนเองจะเลือกเดินไปทางไหน เป้าหมายชีวิตชอบอะไร ต้องการ อะไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผมคิดว่า มันสอดคล้อง กับข้อเท็จจริงของรายละเอียดที่ไม่เหมือนกัน เช่น ชอบทำสวนก็ศึกษาว่า ถ้าทำสวน เราจะทำ อย่างไร อยู่ได้ไหม เหล่านี้คือกระบวนการเรียนรู้ ชีวิตสมัยเรียนมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น เมื่อพบสิ่งที่ชอบ ความชอบนั้นเองมันจะเหวี่ยงชีวิตเราไปพบไปเจอ คนที่ชอบคล้ายๆ กัน คิดคล้ายๆ กัน อยากทำ เหมือนๆ กัน งานค่ายอาสาพัฒนาชนบท ทำให้ผม ไปพบคนที่สนใจหรือทำในสิ่งที่เราสนใจ ซึ่งใน สมัยนั้นก็มีพี่เปี้ยก บำรุง บุญปัญญา พี่เรื่อง

สุขสวัสดิ์ พิเกษม เพชรนที เหล่านี้
ล้วนเป็นพี่ที่ทำงานมาก่อนผม ใน
ขณะที่พอเรียนชั้นปีที่ ๓ ผมได้ไป
ฝึกงานปลัดอำเภอ ผมเรียนรัฐ
ประศาสนศาสตร์ ทำให้ผมพบ
ตัวเองว่า ชีวิตจริงนี้ไม่ใช่ คือ
ไม่ใช่สิ่งที่เราจะอยู่จนแก่ตาย หรือ
เพื่อประกอบอาชีพ ในระยะแรกๆ

นั้น ผมอยากทำอะไรทำมากกว่า แต่การจบชั้นสูงๆ สำหรับคนชนบทสมัย
นั้นสำคัญมาก เราจะกลับมาทำอย่างนั้น พ่อแม่ไม่ยอมแน่ เพราะพ่อแม่
เขาคาดหวังมาก แต่คนจะได้ดีในสมัยนั้น หนึ่งต้องเก่ง สอบเอา และสอง
มีเส้นสายฝากงาน ซึ่งผมไม่เอาทั้งสองอย่าง กลับบ้านก็ไม่ได้ ก็เลยเริ่ม
ทำงานองค์กรพัฒนาเอกชน พื้นที่แรกก็คือบ้านนาทับ อ.จะนะ นี่แหละ
เริ่มงานกับชาวประมงพื้นบ้านตั้งแต่ตอนแรกเลย ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่สนาม
เงินเดือนสมัยนั้นก็ ๑,๒๐๐ บาท ประมาณปี ๒๕๒๔ และจากวันนั้นจนถึง
วันนี้ก็ยังทำมาโดยตลอดลงไปทำงานพัฒนาก็ยังเจอเนื้อหาข้อเท็จจริงมากมาย
เกี่ยวกับชาวประมงพื้นบ้าน เช่น จับปลาดีๆ ส่งให้เขากิน แต่ตัวเองกิน

อาหารไม่ดี ไม่มีประโยชน์เลย ทำให้เรามีคำถามเกิดขึ้น ทำไมคน
จับปลาให้คนอื่นกิน ถึงจนลงทุกวัน เมื่อเจอโจทย์ใหม่ก็ทำให้ผม
มีคำถามขึ้นมาเรื่อยๆ ว่าจะช่วยเขาอย่างไร ในขณะที่ไทย
ในยุคนั้นส่งออกอาหารทะเลเป็นอันดับหนึ่งของโลก แต่
ทำไมชีวิตชาวประมงเป็นอย่างนี้ คือ ยากจน
เมื่อเจอโจทย์ก็ลงไปอยู่คลุกคลีกับโจทย์
ก็เห็นความไม่ชอบธรรมในการจัดการ
ทรัพยากร การใช้เครื่องมือทำลายล้าง

การเอารัดเอาเปรียบกัน ทำให้เกิดความคิดอ่านที่อยากจะแก้ไข ก็ทำให้เกิดช่องว่างว่าเราจะทำอะไรได้บ้าง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาวงบ้าน จึงเกิดเป็นกระบวนการทำงานต่อมาเรื่อยๆ

เคลียร์มอองงาน

๒๐ กว่าปีให้หลัง ชาวบ้านมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปมากพอสมควร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผม ยังมีกำลังใจในการทำงาน การเปลี่ยนแปลงที่ว่า คือ ชาวบ้านรู้เท่าทันมากขึ้น มีการรวมตัวต่อรองกับอำนาจรัฐ หรือทุนมากขึ้น รู้จักรับรู้ข้อมูลมากขึ้น แล้วกลัลุกขึ้นสู้มากขึ้น ทำให้ความฝันของผมที่ทำงานมาร่วม ๒๐ ปี มีกำลังใจมากขึ้นกับภาพแบบนี้ ซึ่งมันต่างจากแต่ก่อนมาก แต่ก่อนอะไรๆ มันรวมศูนย์อยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นผู้ตัดสินใจ

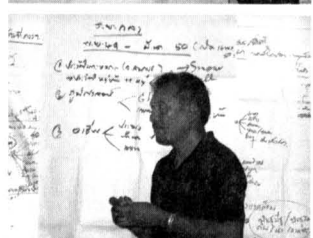
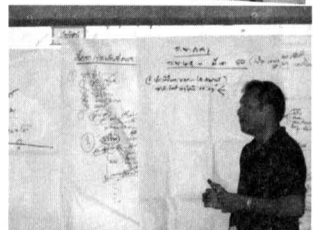
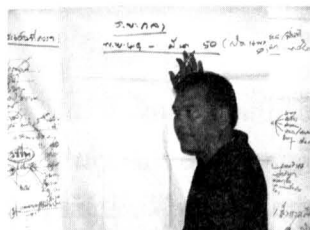

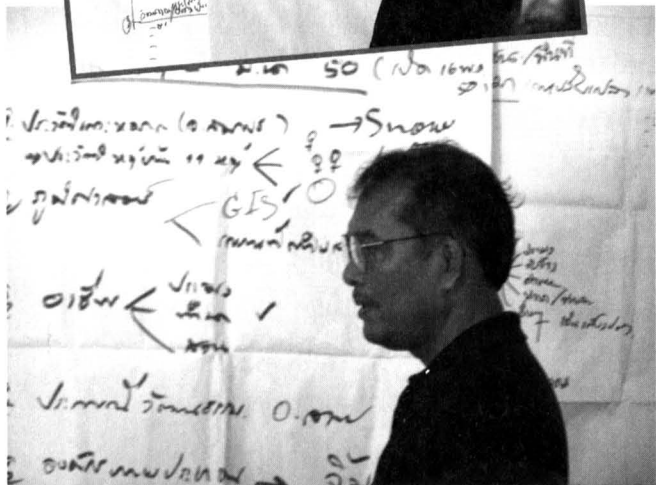
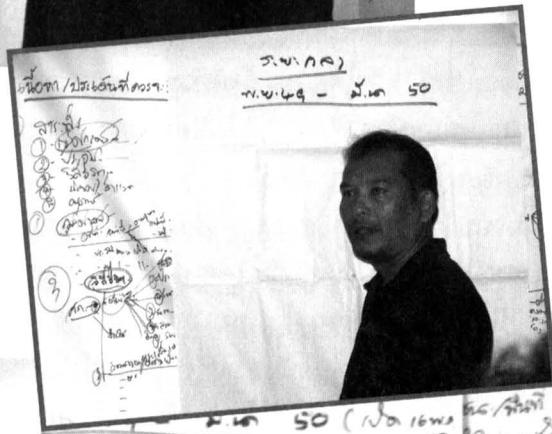
ในการแก้ไขปัญหา ถึงสู้มาได้แต่ก็ชั่วคราว สักระยะหนึ่งกลุ่มอำนาจเดิมก็เข้ามายึดครองอีก วนเวียนเป็นอยู่อย่างนี้

ณ วันหนึ่ง งานพัฒนาเอกชนทำให้ชาวบ้านรู้และเข้าใจอะไรมากมายเท่าทันและตัดสินใจกำหนดทางเลือกตัวเองได้ และวิเคราะห์ได้ว่าอะไรเป็นธรรม อะไรไม่เป็นธรรม ดังนั้น ปัจจุบัน ชาวบ้านก็คือผู้กำหนดการเปลี่ยนแปลง ตรงนี้เรามากำลังใจ ที่ผมพูดมาทั้งหมดนั้น ไม่ใช่เป็นบทบาทของ NGOs แต่ฝ่ายเดียว แต่ก็มาจากหลายๆ ฝ่ายด้วย ซึ่งส่วนนี้เองก็คือกำลังใจของผม ทำให้ผมสรุปว่า การเปลี่ยนแปลงคือกระบวนการที่ชาวบ้านต้องมามีส่วนร่วมเยอะๆ

การลุกขึ้นมาของชาวบ้านเรามักจะมองว่า ลุกขึ้นมารบกับรัฐ จริงๆ แล้วไม่ใช่ชาวบ้านลุกขึ้นมาเพื่อปฏิบัติการแก้ไขปัญหาของเขาเอง ด้วยวิธีการของเขา เช่น ตั้งกลุ่มออมทรัพย์ แบบนี้ก็ได้ทะเลาะอะไรกับรัฐเลย ตรงนี้แหละคืองานพัฒนา ทั้งที่เมื่อก่อนชาวบ้านเคยละเลย แต่วันนี้เขากลับแก้ไขได้ อย่างปลาทูหายไปเขาก็ลุกขึ้นมาทำปะการังเทียม ปลาก็เยอะขึ้น เหล่านี้ล้วนเป็นปฏิบัติการของชาวบ้านที่เขาทำได้ผล ไม่ได้ทะเลาะกับรัฐเลย

การแก้ปัญหาเดี๋ยวนี้ เราต้องเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเรียนรู้ และยิ่งให้ชาวบ้านเรียนรู้มากเท่าไร ศักยภาพก็จะออกมา

เท่านั้น และเขาก็จะตัดสินใจได้ว่า จะอยู่อย่างไร ทำมา

หากินอย่างไร หรือจะใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้

อย่างไร สิทธิที่เขาควรจะได้ ควรจะมีคืออะไร

ที่เมื่อก่อนรัฐกำหนด แต่วันนี้เขาเริ่มเรียนรู้

และกำหนดเองมากขึ้น อย่างกรณียาเสพติด

บางหมู่บ้าน ตำรวจเข้าไปจัดการอย่างไร

ก็ไม่หมด แต่พอชาวบ้านเขาจัดการกันเองกลับ

หมดได้เหมือนกัน บางคนอาจบอกว่าเป็นเพราะ NGOs

ไปจัดการ จริงๆ ไม่ใช่ มีหลายหมู่บ้านมากไม่มี NGOs เข้าไปเลย ชาวบ้าน

จัดการกันเองทั้งนั้น แล้วได้ผลสำเร็จดีด้วย ดังนั้น การกล่าวว่าเป็นเพราะ

NGOs ไปยุ ผมยืนยันว่า NGOs ไม่มีความสามารถขนาดนั้นหรอกครับ

ชาวบ้านเขาเรียนรู้เองได้ เขาคิดเป็น

ผมจบปริญญาโทก็จริง แต่ผมไม่เคยคิดที่จะเป็นอาจารย์เลย เพราะ

อาจารย์มันเยอะแยะแล้ว ผมถนัดและชอบงานพัฒนามากกว่า แต่**คนที่ทำงาน**

พัฒนาต้องมีเป้าหมายชัดเจน ไม่เช่นนั้นจะติดกับดักได้ เช่น ติดกับดัก

แหล่งทุน เมื่อหมดแหล่งทุนสนับสนุนก็ทำงานไปไม่ได้ แล้วก็ขวนขวายหา

แหล่งทุนใหม่ ก็เปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ซึ่งมันยุ่งจนไม่อาจจะหาความสุข

ในการทำงานได้ ดังนั้น ก่อนอื่นต้องหาตัวเองให้เจอก่อน อย่างผม

ผมต้องทำนาด้วย ผมก็พอมีข้าวกิน ผมทำงานตามเป้าหมายตัวเองได้

แต่คนที่ทำงานตามแหล่งทุน เมื่อหมดแหล่งทุนก็ลำบาก แต่ถึงอย่างไรผม

ก็คิดว่าเราจะไปเรียกร้องให้ทุกคนเหมือนกันหมดไม่ได้ เราเติบโตจากสิ่ง

แวดล้อมที่แตกต่างกัน ให้คนเมือง คนกรุงเทพฯ มาทำนาอย่างผมคงไม่ได้

ผมชอบทำนาทำสวน ไปวัดไปวาในวันพระ อย่างที่ผมชอบผมสามารถทำได้

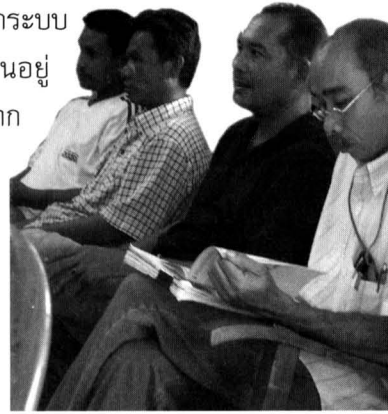
อย่างน้อยเราต้องมีเป้าหมายในการพัฒนา ไม่ใช่ปล่อยชีวิตไปเรื่อยๆ ไม่มี

ทิศทางจะไปไหน เราต้องหาตัวเองให้เจอให้สอดคล้องกับความเป็น

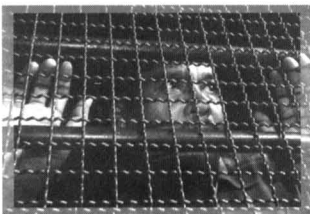

สำหรับการทำงานผมคิดว่า เราต้องรู้จักระบบการทำงาน ต้องเอาจุดยืนเป็นหลัก เราต้องยืนอยู่ข้างฝ่ายที่เสียเปรียบ ดังนั้น เราคนทำงานนอกจากมีเป้าหมายแล้ว เราต้องมีจุดยืนที่ชัดเจนเมื่อเราทำอะไรแล้วเราต้องยอมรับตัวเองได้ การทำงานให้ตนเองก็มีความสุขไปด้วย เราต้องค้นหาตัวเองให้เจอ แล้วค่อยไปกำหนดบทบาทตนเองในการทำงาน เพราะถ้าข้างในมันพร่องเต็มวันจะขาดความมั่นใจและหวาดกลัวว่า หมดงานนี้ตัวเองจะไปทำอะไรต่อ จากนั้นก็กระเสือกกระสนหางานสักที่ หรือรับจ้างใครก็ได้ นั่นคือความสูญเสียตัวเองอย่างมากครับ

การจะเข้ามาทำงานพัฒนา เราต้องเติมเต็มความเป็นชีวิต ซึ่งประกอบขึ้นทั้งกาย ทั้งจิตใจ ทั้งศาสนา ทั้งวัตถุ ยามเราอยู่กับครอบครัว ลูกเมียเราก็เติมเต็มในส่วนที่ขาดไปให้เขาหรืออยู่กับชาวบ้านก็เหมือนกัน ดังนั้นตัวเราต้องตอบตัวเองได้ อย่างน้อยก่อนตายอยากทำอะไร ตอบไม่ได้ผมไม่รู้ว่าคุณจะไปบอกชาวบ้านได้อย่างไร ว่าต้องทำอะไรในการแก้ไขปัญหาวีชีวิต เพราะตัวเองยังตอบตัวเองไม่ได้

การพัฒนาต้องนำไปสู่การปลดปล่อย เพราะการปลดปล่อยในทัศนะของผมนั้นสำคัญมาก โดยเฉพาะการเริ่มจากตัวเราเอง ไม่อย่างนั้นพอเราไปทำงานพัฒนาแทนที่จะปลดปล่อยชาวบ้านจากปัญหา ก็อาจจะไป

หลากหลายอื่นเข้ามาพัวพันกับชาวบ้านอีก เช่น ไปแลกความคิดความเชื่อแบบอื่นๆ เข้ามาพัวพันกับชาวบ้าน เป็นต้น ดังนั้นตัวเราเองที่ทำงานอยู่ รู้ไหมอะไรบ้างที่พันธนาการชีวิตเรา เช่นกันเนื้อหา

งานพัฒนาต้องปลดปล่อยมัน เช่น ของเก่าๆ ประเพณีเก่าๆ บางอย่างของชุมชน ที่พันธนาการชีวิตของชาวบ้าน เป็นภาระหน่วงเหนี่ยวชาวบ้านทั้งในเรื่องพิธีกรรมต่างๆ ก็ใช่ อีกทั้งเรื่องโครงสร้าง เรื่องระบบเรื่องทำมาหากิน เหล่านี้มันต้องไปสู่การปลดปล่อยทั้งสิ้น เช่น ชาวบ้านจับกุ้ง หอย ปู ปลาได้มาก แต่ส่งขายหมด แล้วให้ลูกกินข้าวเกรียบฮานามิอย่างนี้เราต้องทำงานปลดปล่อย โดยให้ความรู้ความเข้าใจว่าเด็กมันต้องกินโภชนาการที่ดี มีแคลเซียม จากกุ้ง หอย ปู ปลา หากเราจะขายก็ต้องขายแค่จำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าหากชาวบ้านเขารับรู้และเข้าใจมันได้ เขาจะต้องไม่ขายหมด เก็บอาหารดีๆ อย่างนี้ต้องให้ลูกเขากินก่อน เหลือแล้ว ค่อยขาย ส่วนเรื่องเงินทองถ้าจำเป็นก็ต้องมาคิดหาช่องทางอื่นๆ

ผลงานที่สร้างความภาคภูมิใจ

คุณบรรจงได้ร่วมกับเครือข่ายชาวประมงขนาดเล็กตลอด ๑๓ จังหวัดภาคใต้ ที่เขาและมิตรสหายร่วมงาน ภูมิใจในผลงาน ตั้งแต่เขาจบการศึกษามาจนบัดนี้ เขาใช้พลังเกือบทั้งหมดเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนที่เป็นรากฐานของสังคมไทย จนชาวบ้านสามารถปลดหนี้ปลดสินรวมตัวกันซื้อและขายตามหลักสหกรณ์ ทำให้ชาวบ้านมีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลางมากขึ้น ทั้งยังตื่นตัวที่จะอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล รวมพลังกันหยุดเรืออวนลาก เรืออวนรุน และเรือปั่นไฟปลากะตัก สามเรืออันตรายที่เป็นต้นเหตุแห่งความหายนะของชายฝั่งทะเลไทย ความเชื่อมั่นในตัวเองของชาวบ้านคือกำลังใจ

ของการทำงาน เมื่อชาวบ้านสามารถตัดสินใจ ร่วมกันในสิ่งที่มากระทบชีวิตของเขาได้ นี่คือรากฐานของประชาธิปไตย และความเป็นธรรมในสังคมไทย

ทักษะเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน คุณบรรจงได้แสดงความคิดเห็นอย่างน่าสนใจว่า เรื่องสิทธิในกรอบทางสากลอาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับชาวบ้าน แต่ถ้าพูดถึงสิทธิที่เป็นหลักหรือผูกพันกับชาวบ้านที่ชาวบ้านยึดมาก่อนกฎหมาย เช่น สิทธิวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ สิทธิของชาวบ้านกับสิทธิที่ทางตะวันตกตีความนั้นต่างกัน เช่น สิทธิในการหาปลา เขาคิดว่าทะเลเป็นสิทธิของเขา แต่ไม่ใช่สิทธิของเขาคนเดียว ชาวบ้านคิดว่าสิทธิในการหาปลานั้นเป็นสิทธิของมิติส่วนรวม และถ้าสิทธิส่วนบุคคลในความคิดของผม และที่ผมสัมผัส คิดว่าชาวบ้านยังถูกกดทับอยู่ เพราะเรื่องสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิมนุษยชนนั้นยังมีการพูดถึงน้อยมาก โดยเฉพาะในโรงเรียนประถม มัธยม สิทธินั้นถูกพูดถึงน้อยมาก สิทธิจะถูกควบคุมโดยครู หรือระบบการบริหาร ระบบกระบวนการเรียนการสอน โดยไม่ได้กล่าวถึงว่านักเรียนมีสิทธิอะไรบ้าง ดังนั้นสิทธิมนุษยชนจึงเป็นเรื่องใหญ่ และในอนาคตถ้าจะทำให้สังคมมีความเข้มแข็งเรื่องสิทธิ ก็ควรที่ต้องถูกเปิดตั้งแต่เริ่มเป็นเด็ก ตั้งแต่พ่อแม่บอกว่าลูกมีสิทธิอะไร ไม่ใช่ใช้อำนาจของความเป็นพ่อแม่ หรือใช้อำนาจที่เหนือกว่าไปกดทับสิทธิ ผมคิดว่าสังคมไทยยังมีจุดอ่อนในตรงนี้ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ทำให้คนไทยไม่รู้สิทธิตระหนัก ในสิทธิของตัวเอง โดยไปฝากสิทธิไว้กับคนอื่น หรือคนอื่นบล็อคไว้ว่าไม่ใช่สิทธิของคุณ ผมคิดว่าตรงนี้ในสังคมยังเป็น

ปัญหาอยู่ ผมคิดว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องใหญ่และก้าวกระโดดไม่ได้
ควรต้องค่อยๆ พัฒนาไปมันต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติ ไม่ใช่ปล่อยให้กันไป
แบบธรรมชาติ

สถานที่ติดต่อ

☎ (บ้าน) เลขที่ ๑๖๔/๑

หมู่ ๒ ต.ทุ่งหวัง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๑๐๐

☎ (ที่ทำงาน) ๕๗/๒๑๕

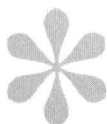
หมู่บ้านเคหสถานครูไทย ต.พะวง อ.เมือง

จ.สงขลา ๙๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐๗๔ - ๔๔๘๓๕๖ , ๐๗๔ - ๔๔๘๓๖๓

โทรสาร ๐๗๔ - ๔๔๘๓๖๓

E-mail bnasae@yahoo.com

เรียบเรียงจาก www.thaingo.org

คุณสาวรี อ๋องสมนชัย

“ร้องทุกข์หนึ่งครั้ง ดีกว่าบ่น พันครั้ง”

(Complaint one time is better than complain one thousand times)

ผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่นหญิง

สารี อ๋องสมหวัง

นางสาวสารี อ๋องสมหวัง อายุ ๔๓ ปี เป็นชาวระนอง เป็นบุตรสาวคนเล็กในพี่น้อง ๔ คน ที่กำพร้าบิดาตั้งแต่วัยแบเบาะแต่ด้วยแบบอย่างที่ดีจากมารดาและนิสัยส่วนตัวที่เป็นคนตรงไปตรงมา เข้มแข็งทำให้เป็นที่รักและที่ไว้วางใจของมารดา พี่ชาย พี่สาว มอบหมายหน้าที่สำคัญๆ ให้ทำเสมอ

เมื่อเรียนจบพยาบาลศาสตร์ จากวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ได้ทำงานในอาชีพดังกล่าวอยู่สามปี และศึกษาต่อระดับปริญญาโท สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (พัฒนาชุมชน) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้ทำงานในค่ายผู้อพยพลี้ภัยชาวอินโดจีน ที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรีอยู่ไม่นาน จนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ จึงได้มาเริ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคกับองค์กรประสานงานด้านสาธารณสุขที่ชื่อว่า คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนเพื่อการสาธารณสุขมูลฐาน (คปอส.) ซึ่งเป็นองค์กรแม่ของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคในปัจจุบัน

แนวคิดในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนและผลงานที่ประจักษ์

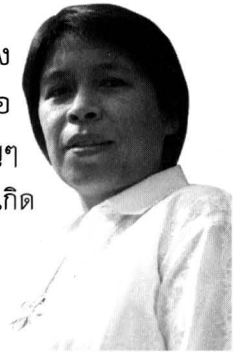
ในแวดวงด้านสาธารณสุข คุณสารีเป็นแกนนำขององค์กรพัฒนาเอกชนที่มีบทบาทสำคัญมาโดยตลอด ผลงานเด่นๆ คือ การต่อสู้เรื่องสิทธิบัตรยา การเข้าถึงยาของประชาชน และการทำวิจัยที่มีผลสำคัญต่อวงการ

แพทย์ นั่นคือในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ คุณสารีได้สร้างคณะวิจัยที่เจาะลึกถึง **“ความทุกข์ของผู้ป่วย”** ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง ๑๕ กรณีศึกษาว่าด้วยความทุกข์กับระบบบริการสุขภาพ

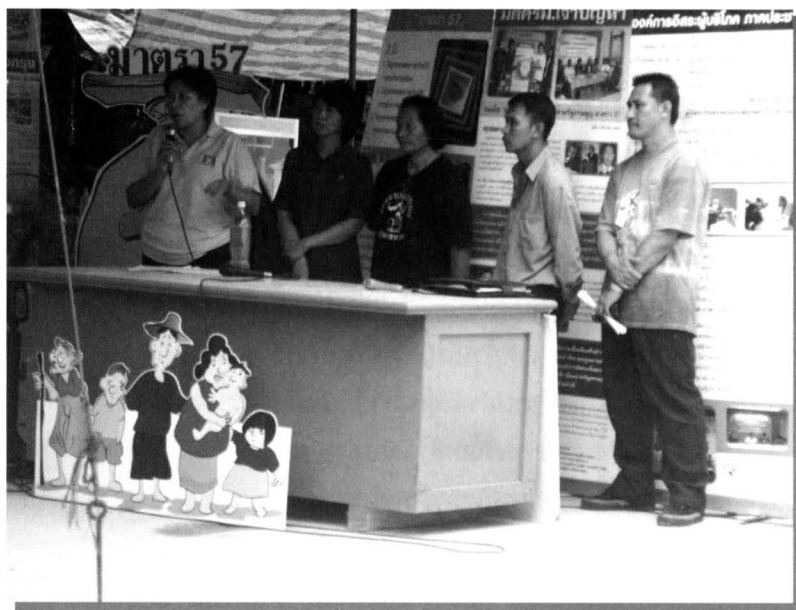
งานวิจัยดังกล่าวได้ถูกกล่าวขานถึงอย่างมากมาย ในวงการด้านสาธารณสุขและทำให้ข้อเสนอบางส่วน ถูกผลักดันเป็นกฎหมายและนโยบายสำคัญๆ หลายประการ หนึ่งในนั้นคือการพยายามผลักดันให้เกิดกฎหมายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าขึ้นในสังคมไทย คุณสารีเองก็เป็นแกนนำคนสำคัญในการผลักดันกฎหมายหลักประกันสุขภาพร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนอื่นๆ และพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพภาคประชาชนก็ได้กลายเป็นต้นทางของพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือที่รู้จักกันในนามบัตรทองในทุกวันนี้

การทำงานด้านคุ้มครองผู้บริโภคของคุณสารีไม่เพียงโดดเด่นเฉพาะแต่ในประเทศ คุณสารียังได้รับการยอมรับจากองค์กรผู้บริโภคในระดับสากล โดยปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการ สหพันธ์

ผู้บริโภคสากล หรือ CI (Consumer International) ที่มีสมาชิกใน ๑๐๐ กว่าประเทศทั่วโลกมากกว่า ๒๕๐ องค์กร และได้รับเกียรติเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคของประเทศไทยเข้าร่วมประชุมระดับนานาชาติในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านต่างๆ อยู่เนืองๆ เช่น การประชุมสมัชชาขององค์การอนามัยโลก เพื่อสนับสนุนการทบทวนยุทธศาสตร์ในการทำงานด้านยา การประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานด้านฉลากอาหารของอาหารดัดแปรพันธุกรรม (CODEX) เป็นต้น

บนเส้นทางการต่อสู้เพื่อผู้บริโภคที่ยาวนานเกือบ ๒๐ ปี คุณสารี เชื่อมั่นในพลังของผู้บริโภคดังวลีที่มักหยิบมาพูดถึงเสมอ **“หนึ่ง มีค่ามากกว่า ศูนย์ เป็นอนันต์”** ดังนั้นเธอจึงมุ่งมั่นที่จะเห็นพลังของผู้บริโภคไทยในการออกมาแสดงพลังเพื่อพิทักษ์สิทธิของตนเองและเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม

ในอดีต เมื่อพูดถึงผู้บริโภค หลายคนอาจจะไม่เข้าใจ หรือถ้าเข้าใจ ก็อาจจะคิดว่าเป็นเรื่องความปลอดภัยด้านอาหารหรือเป็นเรื่องอาหารการกิน หากใครร้องทุกข์ร้องเรียนก็มักจะถูกคนอื่นกล่าวหาว่าเป็นพวกเรื่องมาก หรือไม่รู้จักรบ แต่ยิ่งอยู่ในสังคมนิยมบริโภคกันมากขึ้นเท่าไร ปัญหาที่เกิดจากการบริโภคก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น และนับวันจะกลายเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ตั้งแต่เรื่องเล็ก อย่างถุงพลาสติก ๑ ห่อไม่ครบหนึ่งร้อยใบ

ห้างสรรพสินค้าจ่ายทอดฟี่แทนเหรียญสลึง ไปจนเรื่องใหญ่ของปัจเจกบุคคล อย่างซื้อบ้านแล้วไม่สมหวัง เพราะบ้านไม่ได้มาตรฐาน หรือใช้บริการโรงพยาบาลแล้วมีปัญหา หรือเรื่องระดับชาติอย่างการพยายามแปรรูป ประเทศไทย ในด้านต่างๆ ขายให้นายทุนในราคาถูก หรือแม้แต่การแทรกแซง เอารัดเอาเปรียบของบรรษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ โดยใช้เครื่องมือทางการค้า สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาของผู้บริโภคทั้งสิ้น

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ได้เกิดขึ้นจากการทำงานเล็กๆ ธารรงค์ใช้คนในฐานะ **“ผู้บริโภค”** ใช้สิทธิอันพึงมีพึงได้ของตนเอง ผ่านคำขวัญสำคัญในการเริ่มต้นทำงาน **“ร้องทุกข์หนึ่ง ครั้งดีกว่าบ่นพันครั้ง”** และได้ทำงานพิทักษ์และส่งเสริมสิทธิของผู้บริโภค ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิของตนเอง ศึกษาวิจัยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค เผยแพร่ข้อมูลข้อเท็จจริง ที่ผู้บริโภคควรทราบ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ คือ การผลิตวารสารเพื่อผู้บริโภคขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ในชื่อ **“วารสารฉลาดซื้อ”** ซึ่งนับเป็นวารสารเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภคฉบับเดียวของไทยที่ยังคงทำงานอย่างต่อเนื่องจริงจังและมีชีวิตชีวา โดยมีคุณสารี อ๋องสมหวัง เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค โดยดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการมูลนิธิ ฯ มาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ยังได้มีบทบาทในการพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดองค์กรผู้บริโภคในจังหวัดต่างๆ ที่สนใจในการทำกิจกรรมคุ้มครองสิทธิริเริ่มจากมีองค์กรผู้บริโภคเพียง ๑๐ จังหวัด จนปัจจุบันได้มีองค์กรผู้บริโภคดำเนินงานคุ้มครองสิทธิประชาชนไม่น้อยกว่า ๔๒ จังหวัด และมีกลไกสนับสนุนการทำงานในระดับภูมิภาค และพยายามผลักดันให้กลไกต่างๆ ในสังคมเปิดช่องให้ผู้บริโภคได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองตนเองเพิ่มมากขึ้น

ดังเช่นเรื่องนี้ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคได้ร่วมกับสหพันธ์องค์กรผู้บริโภคและองค์กรอื่นๆ ตลอดจนผู้บริโภคที่รัก ได้ขอให้ศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาสั่งเพิกถอน พ.ร.ฎ.กำหนดอำนาจสิทธิและประโยชน์ของบริษัทการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (จำกัด) มหาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และ พ.ร.ฎ.กำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้เป็นคดีประวัติศาสตร์ที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๙ ให้พ.ร.ฎ.ทั้งสองฉบับไม่ชอบด้วยกฎหมาย เท่ากับหยุดแผนการนำการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไปขายในตลาดหลักทรัพย์ที่ปรากฏเป็นข่าวใหญ่โตในปีที่ผ่านมา

และล่าสุดมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอน พ.ร.ฎ. ๒ ฉบับต่อการแปลงสภาพของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย(มหาชน) ไปเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ เพื่อเปลี่ยนความหมายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในระบอบทักษิณที่เป็นเพียงการเปลี่ยนกำไรและความเป็นเจ้าของจากรัฐไปให้นายทุนและโดยเฉพาะนายทุนในอดีตรัฐบาล

การฟ้องครั้งนี้จึงมีความหมายและมีความสำคัญ เพราะไมอย่างนั้นแล้ว ก็ไม่มีความรับผิดชอบใดๆ เพราะว่าเรื่องมันลวงเลยมานานแล้ว ถึงแม้จะมีความผิดพลาดก็ต้องยอมหรือช่วยๆ กันไป เพราะจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตลาดหุ้น โดยผู้กระทำการทั้งหลายที่สร้างความเสียหายต่อประเทศไม่ต้องมีความรับผิดชอบใดๆ

แม้งานจะหนักแต่คุณสารีมักบอกกับเพื่อนร่วมงานและน้องๆ เสมอว่า “เราควรมี

ความสุขกับการทำงาน พี่เองก็มีความสุข” ซึ่งสิ่งนี้เองคือมุมมองที่ทำให้เห็นว่าชีวิตและการทำงานของคุณสารีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

และใครก็ตามที่ได้ใกล้ชิดและทำงานร่วมกับคุณสารีจะสัมผัสได้ถึงความเป็นคนมีน้ำใจโอบอ้อมอารีและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ขณะเดียวกันคุณสารีก็เป็นคนที่มีพลังในการทำงานสร้างสรรค์ได้อย่างไม่รู้จักสิ้น แต่อย่างไรก็ตามในความคิดของคุณสารี อยากเห็นผู้บริโภครับใช้พลังของตนเองในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ดี ที่เอื้อประโยชน์ต่อคนเล็กคนน้อย หวังที่จะเห็นผู้บริโภคไทยเป็นได้มากกว่าผู้บริโภค เพราะตราบไคที่ยังตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม ยิ่งบริโภคมาก ก็ยิ่งมีปัญหามาก ต้องตามแก้ปัญหาไม่รู้จบสิ้น ดังนั้นเราต้อง **“เป็นมากกว่าผู้บริโภค”** กล่าวคือในความเป็นพ่อ แม่ เรามีความรักที่ให้ลูกได้โดยไม่ต้องซื้อหา ในความเป็นมิตร เราให้ความมั่นคง ปลอดภัยแก่เพื่อนได้ ในความเป็นมนุษย์ สติปัญญาและสุขภาพ เป็นสิ่งที่เราบ่มเพาะแก่ตนเองได้

ล่าสุดยีนฟองศาลปกครองสูงสุดกรณีปตท.

รางวัลที่ได้รับ

- ❖ Asia Leadership Fellow Program (ALFP) ดูกานและศึกษาสิ่งที่สนใจในประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา ๓ เดือน (กันยายน - พฤศจิกายน ๒๕๕๓)
- ❖ รางวัลอโชกา (ASHOKA InFellow) ในฐานะผู้ริเริ่มทางสังคม (Social Entrepreneurs)
- ❖ พยาบาลดีเด่นแห่งชาติ สาขานำฟื้นฟูประโยชน์ต่อสังคม ประจำปี ๒๕๕๘
- ❖ รางวัลบุคคลเกียรติยศ ของมูลนิธิโกลด์คิมทอง ปี ๒๕๕๙

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ❖ กรรมการอำนวยการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภคสากล (Consumer International)
- ❖ เลขาธิการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ปี ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน
- ❖ กรรมการและผู้จัดการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ปี ๒๕๓๙ - ปัจจุบัน
- ❖ บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา วารสารฉลาดซื้อ สื่อเพื่อผู้บริโภค

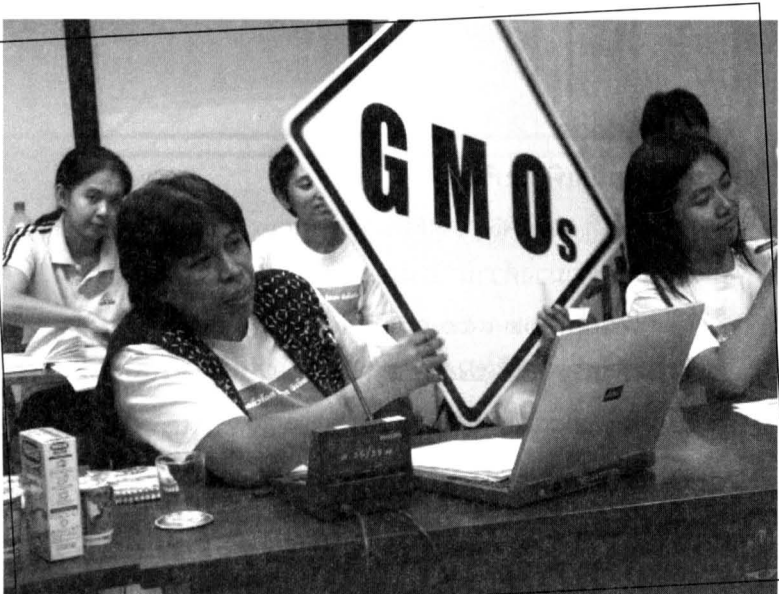
ตำแหน่งอื่นๆ ในปัจจุบัน

- ❖ กรรมการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานบริหารสาธารณสุขกฎหมายหลักประกันสุขภาพ
- ❖ คณะกรรมการเฉพาะกิจเร่งรัดกรณีร้องเรียน กองประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข

- ❖ กรรมการโครงการรณรงค์เพื่อหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าภาคประชาชน
- ❖ ประธานคณะทำงานด้านนโยบาย คณะกรรมการองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)
- ❖ กรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ❖ กรรมการเหรียญกษาปณ์ มูลนิธิเข้าถึงเอดส์
- ❖ กรรมการมูลนิธิมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- ❖ กรรมการกลุ่มศึกษาปัญหามลภาวะอุตสาหกรรม
- ❖ กรรมการศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้ติดเชื้อผู้ป่วยเอดส์ (CAR)

สถานที่ติดต่อ

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

เลขที่ ๒๑๑/๒ ซอยงามวงศ์วาน ๓๑

ถนนงามวงศ์วาน อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๕๕๒-๕๐๖๐-๒

โทรสาร ๐๒-๕๘๐-๙๓๓๗

E-mail : saree@consumerthai.org

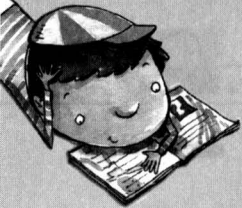

มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (Empower)

“มนุษย์ทุกคนก็มีสิทธิในการดำรงชีวิตอยู่อย่างเท่าเทียมกัน
 คนเราเกิดมาพร้อมปราชญ์ที่จะเลือกชีวิตที่มีความสุขและอยู่ใน
 สภาพที่สังคมยอมรับ หากแต่ทุกวันนี้ ยังมีผู้คนมากมายต้องดิ้นรน
 ต่อสู้กับชีวิตที่ตนเองไม่ปรารถนา อีกทั้งยังถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม
 และถูกกีดกันเพราะเป็นที่ยอมรับจากสังคม”

องค์กรภาคเอกชนที่มีผลงาน ด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น

มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (Empower)

ศูนย์พัฒนาศักยภาพบริการ หรือที่ทุกคนรู้จักกันในนาม เอ็มพาวเวอร์ จัดตั้งขึ้นเพื่อปกป้องคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือพนักงานสถานบริการ และสถานเริงรมณ์ได้มีโอกาสทางเลือกในด้านการศึกษา อาชีพ สุขภาพ และสิทธิต่างๆ ที่พนักงานบริการจะได้รับให้เท่าเทียมกับอาชีพอื่นๆ

เอ็มพาวเวอร์ คือ...

สโมสร

เป็นศูนย์กลางของพนักงานบริการเป็นที่พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือกันในเรื่องชีวิต การมีรายได้ การศึกษา การอนามัย และปัญหาสุขภาพอันเกิดจากการทำงาน

โรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน

สอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้นประถม มัธยม สายสามัญ และสายวิชาชีพ ได้ประกาศนียบัตรจากสำนักบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

เวทีสนทนา

รวบรวมเสียงสะท้อนและทัศนะเกี่ยวกับผู้หญิง ความคิดเห็น ในเรื่องสิทธิสตรี ความยุติธรรม กฎหมาย ระเบียบ ประเพณีของคนใน สังคม ตลอดจนความเสมอภาคทางเพศ ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็น เพศหญิง โดยการนำเสนอจากมุมมองของพนักงานบริการ

องค์กรตัวแทน

ประสานความร่วมมือกับบุคคล กลุ่ม องค์กรของรัฐบางแห่ง และ เอกชนที่ทำงานในประเด็นปัญหาใกล้เคียงกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนสื่อมวลชนนานาชาติ

ความเป็นมา

ศูนย์พิทักษ์สิทธิหญิงบริการ (Empower) เกิดขึ้นจากหญิงบริการ กลุ่มเล็กๆ ที่มีความต้องการร่วมกันที่จะพัฒนาอาชีพของตนให้มีคุณภาพ คุณจันทริกา อภิสุข ผู้อำนวยการโครงการมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ได้เล่า ให้ฟังว่า เริ่มแรกเธอและเพื่อนได้รับการขอร้องจากหญิงสาวที่ทำงานบริการ ย่านพัฒนพงศ์มาขอให้สอนภาษา แปลจดหมาย เขียนจดหมาย ภาษา อังกฤษให้เพื่อจะสื่อสารกับแขกเวลาทำงาน ก็ช่วยเหลือตามความสามารถ ของตนไป ทำๆ ไปก็ขยายวงกว้างขึ้น มีการเปิดชั้นเรียนภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารสำหรับหญิงบริการไขข้อ ข้องใจในปัญหาอื่นๆ ที่สมาชิกถาม เมื่อทำงาน นานวันขึ้นก็มีสมาชิกมากขึ้น มีผู้บริจาค ค่าใช้จ่าย เสนอสถานที่เรียนให้ใช้ และในปี ๒๕๒๘ จึงได้จัดตั้ง **ศูนย์พิทักษ์สิทธิหญิง บริการ** โดยความร่วมมือของ พนักงาน บริการในย่านพัฒนพงศ์ มีสำนักงานที่ย่าน พัฒน์พงศ์ กรุงเทพฯ ขึ้น ต่อมาจึงได้เปลี่ยน

ชื่อใหม่ว่า **“มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง” (Empower = Education Means Protection of Woman Engaged in Re - creation)**

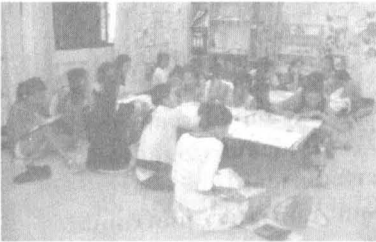

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้คำปรึกษาและข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่พนักงานบริการ
๒. เพื่อให้พนักงานบริการได้มีโอกาสศึกษาตามหลักสูตรความรู้พื้นฐาน
โครงการการศึกษานอกโรงเรียน อันเป็นช่องทางในการเลือก
ประกอบอาชีพได้มากขึ้น
๓. เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคมแก่พนักงานบริการ
และครอบครัว
๔. เพื่อประสานความร่วมมือกับบุคคล กลุ่ม องค์กร หน่วยงาน
ภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ อันนำมาซึ่งการมี
บทบาทและฐานะทางสังคมของพนักงานบริการ

กิจกรรมของคุณัย

ทุกกิจกรรมเกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก ทั้งหัวข้อ เนื้อหา และกระบวนการ ดังนี้

๑. โครงการการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการเรียนการสอนที่ศูนย์พัฒนาพงศ์เชียงใหม่ และแม่สาย โดยเสริมความรู้พื้นฐานเพื่ออ่านออกเขียนได้ และการศึกษาเพื่อเทียบวุฒิระดับประถม มัธยมต้น และมัธยมปลาย การเข้าค่าย/พักแรม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตลอดจนความรู้เรื่องสุขภาพและสิทธิทางสังคมที่ควรรู้
๒. โครงการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างโอกาสในการพูดภาษาต่างประเทศ อังกฤษ ญี่ปุ่น การใช้คอมพิวเตอร์ ศิลปะการย้อม/เขียนผ้าบาติก การแฟนท์เล็บ และวิชาชีพอื่นๆ ที่มีสมาชิกสนใจ

เพราะเราเป็นพนักงานบริการ

- เพราะว่า งานที่เราทำสำคัญกว่าเราเป็นใคร
- และ ถูกกดขี่ค่าแรง อันตรราย ถูกหลอกลวงประโยชน์
- และ สังคมคาดหวังว่าเราต้องทำงาน แต่ไม่ยอมรับงานของเรา
- และ งานของเราอยู่นอกกฎหมาย
- และ ถ้าเราถูกข่มขืน ก็ช่างปะไร เพราะเป็นงานของเรา
- และ ถ้าเราถูกทำร้ายร่างกาย ก็สมควรแล้วที่เราจะได้รับ
- และ ถ้าเราขึ้นเสียงก็จะหาว่าเราหยาบคาย
- และ ถ้าเรารักที่จะทำงาน ก็หาว่าเราเป็นคนรั้นวาคะ
- และ ถ้าเราไม่ชอบงานของเรา ก็หาว่าเราเป็นเหยื่อ
- และ ถ้าเรารักผู้หญิงด้วยกันก็หาว่าเราวิปริตผิดเพศ
- และ เมื่อเราไปหาหมอก็ถูกมองว่าเราเป็นตัวเชื่อโรค สกปรก
- และ ถ้าเราไม่ไปหาหมอ ก็ถูกมองว่าเป็นตัวอันตรายต่อสังคม
- และ ถ้าเราเลี้ยงลูกเอง ก็หาว่าเราจะเลี้ยงลูกดีไม่ได้
- และ ถ้าเราขอให้ครอบครัวเลี้ยงลูกเรา ก็หาว่าเราไม่มีความเป็นแม่และไม่มีความรักรับผิดชอบ
- และ เมื่อเราลูกขึ้นเรียกร้องสิทธิ ก็จะทำไม่ได้เพราะจะทำให้ประเทศชาติต้องอับอาย และเสื่อมเสียภาพพจน์
- แต่ ถ้าเราไม่ต่อสู้ ก็หาว่าพวกเรารักสบาย นอนงอมืองอเท้า
- และ ถ้าเราให้บริการฟรี ก็หาว่าเราไม่มีคุณค่า มักมากในกาม
- และ ถ้าเราคิดเงิน เราก็เป็นคน “ขาย” ตัว
- และ ขณะที่เราพยายามหาอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน แต่ผู้ขายกลับพยายามไม่ยอมใช้อุปกรณ์นั้น
- และ เมื่อถึงเวลาที่เราหมดทางแก้ไข ตัดสินใจที่จะทำแท้ง เราก็กลายเป็นแม่ใจยักษ์ หรือหญิงชั่ว
- และ สังคมไม่ยอมรับเรา แต่ยอมให้คนได้รับกำไรจากงานของเรา
- และ เรื่อนั้นเรื่อนี้ก็มากมายหลายประการ
- เรา จึงขอเรียกร้องให้ยอมรับว่า “งานบริการ” คืองาน
- และ คนงานบริการคือ “ลูกจ้าง” ที่ต้องได้รับการคุ้มครอง
- และ พนักงานบริการทุกคนคือ “คน” ที่จะต้องได้รับการคุ้มครองในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม

เอ็มพาวเวอร์ เชียงใหม่ 2546
empower@cm.ksc.co.th

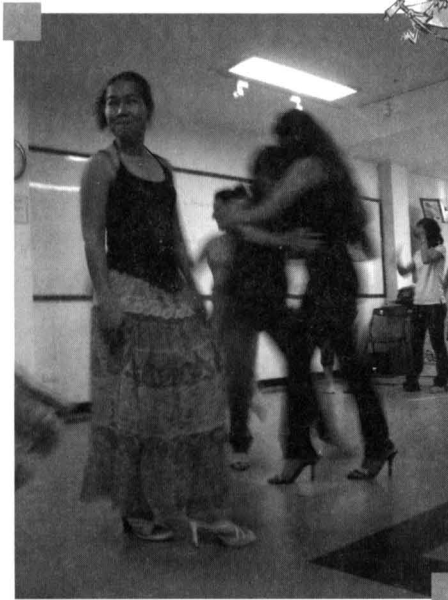
๓. โครงการป้องกันโรคเอดส์ในสถานบริการโดยการส่งเสริมการใช้ถุงยาง ๑๐๐% การรักษาความสะอาดและรณรงค์ให้มีห้องน้ำ เพียงพอตลอดจนให้คำปรึกษาเรื่องเกี่ยวกับโรคเพศสัมพันธ์และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาจากโรคดังกล่าว
๔. จัดทำหนังสือพิมพ์รายสองเดือนเพื่อพนักงานบริการโดยเป็นเอกสารเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่พนักงานและเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่สังคมในความเป็นจริงบางประการที่ถูกละเลยและปิดบังไว้
๕. การแสดงละครฮันนีบี ซึ่งเกี่ยวกับการรณรงค์การสวมถุงยางอนามัย
๖. โครงการเอ็มพาวเวอร์งานดี เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถให้พนักงานบริการได้มีทางเลือก ด้านวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

เอ็มพาวเวอร์ มีศูนย์บริการสมาชิกอยู่ทั้งหมด 7 แห่ง ที่กรุงเทพฯ 3 แห่ง เชียงราย 1 แห่ง ภูเก็ต 1 แห่ง และเชียงใหม่ 2 แห่ง เน้นการทำงานเพื่อช่วยเหลือแก่หญิง ผู้ทำงานในภาคบริการทั้งในด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิในการทำงาน อย่างถูกต้อง ตามกฎหมายและการเข้าถึงสวัสดิการสังคม เช่น การรักษาพยาบาล การรับบริการการศึกษา

เอ็มพาวเวอร์ได้สร้างพื้นที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ของอาชีพบริการทางเพศให้ปรากฏในสังคม จากที่เคยแอบซ่อนในมุมมืด ออกมาอยู่ในที่สว่าง อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมคนอาชีพอื่น ทำให้เขาตระหนักในคุณค่าตนเอง มีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายเหมือนบุคคลอื่น ให้โอกาสเพื่อความเท่าเทียม ความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคในสังคม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ขบออก “สิทธิของฉัน” มีปัญหา

เนื่องจากการค้าประเวณี เป็นสถานะความผิดทางกฎหมาย ทำให้ผู้ขายบริการทางเพศต้องตกเป็น “เหยื่อ” หรือ “แพะ” ยอมรับความผิด โดยไม่ได้ตอบการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ และการซ้ำเติมจากสื่อมวลชน ซึ่งเป็นตัวแทนของสังคม

ซึ่งการกระทำได้กล่าวอาจเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ ที่กระทำเกินกว่าเหตุ อันก่อให้เกิดการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ขึ้นได้ เช่น เหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่บุกเข้าตะครุบตัวผู้หญิงในสภาพเปลือย ที่สถานบริการแห่งหนึ่ง และแพร่ภาพในหนังสือพิมพ์ “ไทยรัฐ” วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๔ ดังที่เรียกกันว่า “ล่อซื้อ” หรือการกวาดจับผู้ขายบริการและผู้ยากไร้ที่สนามหลวง โดยใช้กำลังหน่วยปราบปรามการจลาจลเข้าเคลียร์พื้นที่

ทัศนคติของผู้ไม่เห็นความสำคัญของการแก้ปัญหา นอกจากไม่มีจุดเริ่มต้นในการแก้ แต่ขณะเดียวกันกลับส่งเสริมให้มันโยบายสนับสนุนในการหาผลประโยชน์จากธุรกิจบริการทางเพศ ปกป้องเจ้าของธุรกิจ จึงพบ ความจริงเสมอว่า ผู้ประกอบการมักเป็นผู้มีอิทธิพลของบ้านเมือง อยู่เหนือกฎหมายไม่สนใจเรื่องมนุษยธรรม

การทำงานเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนแก่กลุ่มผู้ค้าประเวณี หรือ พนักงานบริการทางเพศ จึงเป็นงานที่อาศัยพึ่งพาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายไม่ได้ การบุกทลายแหล่งค้าประเวณีเพื่อช่วยเหลือเด็กและผู้หญิง จึงไม่ได้แก้ปัญหาให้หมดไป แต่กลับทำให้ขบวนการอิทธิพลมีอำนาจมากขึ้น การแก้ปัญหาที่ยั่งยืนยากและซับซ้อนขึ้น

สถานที่ติดต่อ

- ✎ มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (เอ็มพาวเวอร์)
 ตู้ ปณ. ๑๐๖๕ ปทพ. สีลม กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
 โทรศัพท์ ๐๒-๒๓๖-๔๒๗๒
- ✎ ผู้อำนวยการโครงการ : นางจันทริกา อภิสุข
 ศูนย์พิทักษ์สิทธิหญิงบริการเอ็มพาวเวอร์
 ๕๗/๖๐ ถนนติวานนท์ นนทบุรี ๑๑๐๐๐
 โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๖-๘๓๑๑, ๐๒๒๓๖-๔๒๗๒
 โทรสาร ๐-๒๕๒๖-๓๒๕๗

ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

เนื่องจากการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา นักสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่มและองค์กร จำนวนไม่น้อยถูกข่มขู่ คุกคาม ถูกกักขังคุมขังและถูกทำร้าย ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยด้วย สหประชาชาติจึงออกปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน เพื่อให้รัฐ ประเทศต่างๆ ยึดถือ ดังมีชื่อเต็มว่า ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของบุคคล กลุ่ม และองค์กรต่างๆ ของสังคมที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Declaration on the right and protect of individuals, group and organs of society to promote and protect universally recognized human rights and fundamental freedoms) หรือรู้จักกันในอีกนามหนึ่งว่า ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (Declaration on Human Rights Defenders) ได้รับการรับรองโดยฉันทามติจากที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ สมัยที่ ๔๓ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครององค์การ เอกชนหรือบุคคลที่ทำงานในด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งมักเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกคุกคามและละเมิดสิทธิ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่

ร่างปฏิญญาใช้เวลาการเจรจานานกว่า ๑๓ ปี โดยสหประชาชาติได้รับรองร่างดังกล่าวเมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๘ ปฏิญญาประกอบด้วยวรรคอารัมภบท (Preamble) และ ๒๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การประกันสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกคน กลุ่ม และ/หรือ องค์กรทางสังคม ว่ามีสิทธิที่จะรวมกลุ่มโดยสันติ จัดตั้งและเข้าร่วมในองค์การเอกชนหรือสมาคมด้านสิทธิมนุษยชน มีสิทธิที่จะแสดงความเห็น

เข้าร่วมในการรับทราบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และดำเนินการให้
สาธารณชนสนใจในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีสิทธิในการรับและ
ใช้เงินจากการบริจาคเพื่อกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิในการร้องเรียน
และรับการเยียวยาเมื่อถูกละเมิด

๒) รัฐมีความรับผิดชอบในเบื้องต้นและถือเป็นหน้าที่
ในการคุ้มครองสิทธิต่างๆ ตามที่ระบุในปฏิญญา และต้องดำเนินมาตรการ
ทางกฎหมายทางศาล ทางบริหารและอื่นๆ เพื่อคุ้มครองผู้พิทักษ์
สิทธิมนุษยชน จากความรุนแรง การข่มขู่ การตอบโต้ การกดดัน หรือ
การกระทำตามอำเภอใจใดๆ ต่อผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

หลังการรับรองปฏิญญา ได้มีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของเลขาธิการ
สหประชาชาติว่าด้วย ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (Special Representative of the
Secretary-General on Human Rights Defenders) เมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๐ โดย
มีหน้าที่ ดังนี้

๑) รวบรวม ตรวจสอบ และรายงานข้อมูลสถานการณ์ของ “ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน” ทั้งที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๒) สร้างความร่วมมือและติดต่อกับรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติตามปฏิญญา

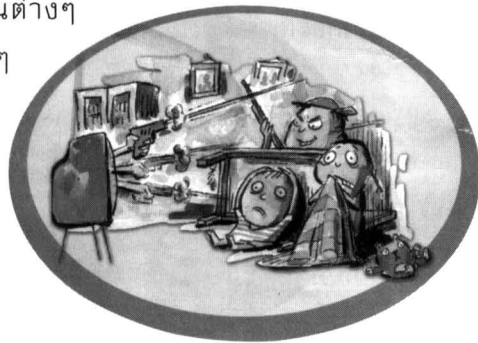
๓) ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางในการคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งนี้ ผู้แทนพิเศษสามารถรับและตรวจสอบคำร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนได้ โดยคำร้องเรียนต้องระบุรายละเอียด ข้อมูลของผู้ถูกละเมิด การละเมิด และผู้ละเมิด รวมทั้ง ต้องดำเนินการเรียกร้องความเป็นธรรมจากรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังการร้องเรียนแล้ว แต่เห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็นธรรมก็สามารถร้องเรียนไปยังผู้แทนพิเศษอีกได้

ในรายงานของผู้แทนพิเศษฯ คนแรกคือ นางฮินา จิลานี (Hina Jilani) ชาวปากีสถาน ที่เสนอต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติเมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๑ ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ๔ เรื่องหลัก คือ

๑) การข่มขู่หรือทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนโดยไม่ต้องรับโทษ (impunity) โดยกล่าวว่า มีการข่มขู่หรือทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ทั้งจากองค์กรของรัฐและกลุ่มเอกชนต่างๆ

โดยรัฐบาลหลายประเทศมิได้ดำเนินการใดๆ รวมทั้งการสืบสวนเมื่อได้รับรายงาน หรือ เมื่อเกิดการสังหาร ทั้งนี้ผู้แทนพิเศษฯ เห็นว่านอกจากปัญหาทางการเมืองเป็น ปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุของการคุกคาม ทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

๒) การขัดขวางโดยใช้มาตรการทางกฎหมาย รายงานระบุว่า ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน มักถูกทางการใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินการมากขึ้น โดยเฉพาะจากการใช้กฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงรวมทั้งการควบคุม เสรีภาพในการชุมนุม การแสดงความคิดเห็น แม้จะเป็นการให้ความเห็นในเชิงวิชาการก็ตาม

๓) การคุกคามจากหน่วยข่าวกรอง ผู้เสนอรายงานพิเศษฯ มักได้ คำร้องเรียนว่า ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนถูกติดตาม คุกคาม ละเมิดสิทธิข้อมูลส่วนบุคคล สถานที่ทำงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การตรวจและดักฟังการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งการถูกข่มขู่จากหน่วยข่าวกรองของรัฐ ทั้งจากฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร

๔) การโฆษณาชวนเชื่อหรือการปลุกปั่นยุยงให้เกิดความเกลียดชัง โดยมีการใช้สื่อของรัฐในการกล่าวหาและโจมตี ในการโฆษณาชวนเชื่อหรือการปลุกปั่นยุยง เพื่อลดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน และให้สาธารณชนเข้าใจผิด ต่อต้านผู้พิทักษ์/องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการข่มขู่และทำร้ายในรูปแบบต่างๆ

จากสรุปรายงาน จะเห็นได้ว่าการข่มขู่หรือคุกคามชีวิตของผู้ปฏิบัติงาน ด้านสิทธิมนุษยชน ยังเกิดขึ้นในประเทศต่างๆ แม้ว่าจะมีการรับรองปฏิญญาว่าด้วย ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนก็ตาม ด้วยเหตุนี้ปฏิญญามีได้สร้างพันธมิตรทางกฎหมาย รัฐจึงไม่ต้อง

รับผิดชอบทางกฎหมายระหว่างประเทศและในหลายประเทศ ก็ไม่มีกฎหมายภายในหรือมีกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสาระของปฏิญญาดังกล่าว

กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน

พ.ศ. ๒๕๔๓

กับการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน

ความเป็นมา

ในระยะเวลา ๓ - ๔ ปีที่ผ่านมา นักสิทธิมนุษยชนเป็นจำนวนไม่น้อยถูกข่มขู่คุกคามด้วยเหตุที่ได้ดำเนินการกิจกรรมในการพิทักษ์สิทธิมนุษยชน ปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมและชุมชน การข่มขู่คุกคามนั้นมาจากผู้ทรงอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ในระดับต่างๆ ทั้งในภาครัฐและไม่ใช่รัฐ โดยรูปแบบต่างๆ เช่น การลอบทำร้าย ขู่กรรโชก กลั่นแกล้ง และถึงขั้นคุกคามต่อชีวิต จนขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนและครอบครัว

เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของนักสิทธิมนุษยชนและเพื่อเป็นการผดุงความเป็นธรรมในเบื้องต้น

คณะทำงานปกป้องนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน อันประกอบด้วย คณะบุคคล องค์กรอาสาสมัคร และองค์กรทางสังคมด้านสิทธิมนุษยชนจึงเห็นสมควรจัดตั้ง “กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน” ขึ้นด้วยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในสังคม โดยที่กองทุนถือเป็นกองทุนสาธารณะที่สังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมีหลักการคือ

๑. ดำเนินการกิจกรรมในการให้ความคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และสิทธิอันชอบธรรมของนักสิทธิมนุษยชน
๒. ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
๓. ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในด้านคดีความ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในด้านคดี

๔. ให้ความคุ้มครองชีวิตของนักสิทธิมนุษยชนและครอบครัว ให้รอดพ้นจากการคุกคามใดๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นธรรม ความเอื้ออาทรและความเป็นกัลยาณมิตรที่จะให้ความคุ้มครองแก่คนดีของสังคม

วัตถุประสงค์

กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ให้การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน องค์กร ประชากรที่ต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมด้วยแนวทางสันติวิธี ในด้านต่างๆ เช่น กรณีมีคดีความอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือการถูกคุกคามด้วยอำนาจมืดใดๆ

๒. ระดมทุนเพื่อการพัฒนาสิทธิมนุษยชน โดยให้ความช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิตอันเนื่องมาจากการทำงานเพื่อสังคม

๓. เพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทางสังคม ให้สามารถยืนหยัดได้ และสามารถสานต่อภารกิจที่ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนได้ต่อไป

๔. เพื่อเป็นสื่อกลางของสังคมในการระดมความร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม

การขอรับการสนับสนุนจากกองทุน

๑. นักสิทธิมนุษยชน ทายาท หรือผู้ที่แทนที่ได้รับมอบหมาย หรือองค์กรสิทธิมนุษยชน ที่จะขอรับการช่วยเหลือ สามารถทำเรื่องขอรับการสนับสนุนจากกองทุนได้ โดยยื่นแบบคำร้องต่อกรรมการคนหนึ่งคนใดของกองทุน

๒. เมื่อคำร้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมกรรมการแล้ว เลขานุการจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบและจะดำเนินการ ให้มีการเบิกจ่ายต่อไป

๓. คณะกรรมการบริหารกองทุน อาจขอรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้ขอรับการช่วยเหลือ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณา

แบบคำร้องเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก กองทุนคุ้มครองนักศึกษาธรมุขยชน

ติดภาพถ่าย

ชื่อ - นามสกุล อายุ ปี

วัน เดือน ปีเกิด

ชื่อ คู่สมรส ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่อ้างอิงได้

ภูมิลำเนาเดิม

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ โทรสารที่ติดต่อได้

องค์กร หน่วยงาน กลุ่มทางสังคมที่สังกัด

ตำแหน่งหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ

บทบาทหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน

.....

ข้าพเจ้าขอแสดงความจำนง เพื่อรับความสนับสนุนจากกองทุนคุ้มครอง
นักสิทธิมนุษยชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เหตุผลของการสนับสนุน

.....

.....

ปัญหาที่ประสบ หรือประเภทของการถูกข่มขู่ คุกคาม

.....

วัตถุประสงค์ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ
ทุน งบประมาณ หรือประเภทความช่วยเหลือที่ขอรับการสนับสนุน

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ระบุไว้เบื้องต้น เป็นความจริงทุกประการ

ผู้ยื่นความจำนง ลงนาม

วัน เดือน ปี

ผู้รับรอง ลงนาม

คณะกรรมการกองทุนคุ้มครองนักศึกษาสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการที่ปรึกษากองทุน

นายทองใบ	ทองเปาต์
ศ.วิฑิต	มันตาภรณ์
รศ.ดร.โคทม	อารียา
นายบัณฑิต	อ่อนดำ
รศ.ดร.สุธี	ประศาสน์เศรษฐ์
นายวสันต์	พานิช
นายปรีดา	เตียสุวรรณ
นางสุนี	ไชยรส
ผศ.จรัส	ดิษฐาอภิชัย
รศ.สุริชัย	ห้วนแก้ว
ดร.ศรีประภา	เพชรมีศรี

คณะกรรมการบริหารกองทุน

คุณหญิงอัมพร	มีสุข	ประธานกรรมการ
นายพิภพ	ธงไชย	กรรมการ
นางเรวดี	ประเสริฐเจริญสุข	กรรมการ
นายไพโรจน์	พลเพชร	กรรมการ
นายสุริยะใส	กตะศิลา	กรรมการ
นายบุญแทน	ตันสุเทพวีรวงศ์	กรรมการ
นายสมชาย	หอมล่อ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการการเงิน

นายไพโรจน์	พลเพชร
นางเรวดี	ประเสริฐเจริญสุข
นายสุริยะใส	กตะศิลา
นางกรรณิกา	ควรขจร

กรรมการประสานงานกองทุน

นายบุญแทน	ตันสุเทพวิรวงศ์
นายเมธา	มาสขาว

คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ที่ ๓๓/๒๕๕๙
เรื่อง แต่งตั้ง “คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
ผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙”

.....

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นสมควรมอบรางวัลบุคคลและองค์กรที่มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙ เพื่อยกย่อง เชิดชู และประกาศเกียรติคุณบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชนให้สังคมได้รับรู้ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลและองค์กรที่อุทิศตนเองเพื่อส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ประวัติและผลงานของบุคคลและองค์กรที่ได้รับรางวัลดีเด่นให้เป็นตัวอย่างแก่สาธารณะ เพื่อบรรณคดีให้ประชาชนมีความเข้าใจ ตระหนัก และปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานด้านสิทธิมนุษยชนดีเด่น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายวสันต์ พานิช	ประธานกรรมการ
๑.๒	นางสาวอาภร วงษ์สังข์	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัส ดิษฐากิษัย	กรรมการ
๑.๔	นายทวีป กาญจนวงศ์	กรรมการ
๑.๕	นายदनัย อนันติโย	กรรมการ
๑.๖	นางเรืองรวี พิชัยกุล เกตุผล	กรรมการ
๑.๗	นางสาวกฤติยา อาชวนิจกุล	กรรมการ
๑.๘	นายสรพรพิสิทธิ์ คุมพ์ประพันธ์	กรรมการ
๑.๙	นางสาวสมศรี หาญอนันตสุข	กรรมการ
๑.๑๐	นางจินตนา ณ ระนอง	เลขานุการ
๑.๑๑	นางสาวสุภรณ์ ปรีชาอนันต์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๒	นางสาวจิราพร อาจเจริญ	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก วิธีการสรรหา รวมทั้งกระบวนการคัดเลือกและเกณฑ์การตัดสินบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

๒.๒ พิจารณาตรวจสอบผลงานและคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องของบุคคลและองค์กรที่ได้รับการเสนอชื่อคัดเลือก

๒.๓ พิจารณาคัดเลือกบุคคลและองค์กรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการรับรางวัล

๒.๔ จัดทำประกาศผลบุคคลและองค์กรที่ได้รับรางวัล พร้อมรายงานสรุปผล

๒.๕ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

- รูปทรงดอกบัว** คือ ความมีคุณธรรม ความเอื้ออาทร
ระหว่างเพื่อนมนุษย์
อันเป็นจริยวัตรอันดีงามของคนไทย
- รูปคนล้อมเป็นวงกลม** คือ การสร้างพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วนสังคม
เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน
ให้เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศ
- รูปมือ** คือ การร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคม
ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ
ในการโอบอุ้มคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
สิทธิและเสรีภาพ ด้วยหลักแห่งความเสมอภาค
และภราดรภาพ
- สีน้ำเงิน** คือ สีของความเชื่อมั่นของประชาชน
และทุกภาคส่วนของสังคม
- คือ ความมุ่งมั่น อดทนในการทำงานเพื่อประชาชน
- คือ ความสามัคคี และการประสานพลังอย่างหนักแน่น
จากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม
สิทธิมนุษยชนในสังคมไทย